פועלי כל הארצות התאחדו!

זו הדרך

ZO HADEREKH زو هديرخ

גיליון 18 / 11 במאי 2022

הרג העיתונאית הפלסטינית
עמ' 4

קרן מנור, אקטיבסטילס

כיבוש וטיהור אתני

פסק דין שפירסם בית המשפט העליון בערב יום העצמאות (4.5) בשעה 23:00 התיר לגרש מבתיהם לצמיתות את תושבי מסאפר יטא שבדרום מזרח הגדה, לטובת "קיום אימונים סדירים של צה"ל". משמעות ההחלטה היא - הרס של שמונה כפרים פלסטיניים ונישול תושביהם, המתגוררים באזור זה שבשטחים הכבושים מזה דורות. השופטים דוד מינץ, עופר גרוסקופף ויצחק עמית דחו את טענת העותרים, שלפיה התגוררו התושבים במקום באופן קבוע עוד לפני ההכרזה עליו כשטח אש ב-1981. כן הוטל על כל עותר לשלם למדינה הוצאות משפטיות בסך 20 אלף שקלים.

המקום הוכרז כשטח אש בשנת 1981, אך במשך למעלה מעשור התנהלו בו חיי התושבים כמעט ללא הפרעה. בנובמבר 1999 גירשו צה"ל והמנהל האזרחי יותר מ-700 מתושבי המקום. העתירה הראשונה נגד הגירוש הוגשה בשנת 2000. במסגרת צו ביניים נקבע, כי על המדינה לאפשר את שובם של המגורשים עד לקבלת פסק דין.

באפריל 2012 ניתנה תשובת המדינה, שהודיעה כי הצבא ערך שינויים בתוכנית המקורית של שטח האש. כך, במקום פינוי והריסה של שנים-עשר כפרים דרש צבא הכיבוש לפנות ולהרוס שמונה. עקב זאת הורה בג"ץ לעותרים למשוך את עתירותיהם. שתי עתירות חדשות הוגשו בתחילת 2013, והן אלה שנדונו השנה. ב-2020 הוצג בפני בית המשפט פרוטוקול ישיבת הוועדה להתיישבות (גוף שבמסגרתו פועלות יחד הממשלה וההסתדרות הציונית העולמית), מ-12 ביולי 1981. יו"ר הוועדה, שר החקלאות דאז אריאל שרון, הציע לצבא "לסגור שטחי אימונים נוספים בגבול שבשיפולי הרי חברון למדבר יהודה" - כלומר מסאפר יטא - כדי לעצור את "התפשטות ערביי ההר הכפריים שבגב ההר לכיוון המדבר, ולשמור על אותם שטחים בידינו". השופט מינץ התייחס למסמך המפליל באדישות וטען כי "הדברים שנאמרו בו כלליים ומנותקים מהקשר".

ביום שישי הקרוב (13.5) יערכו מק"י, חד"ש ובנק"י ביקור סולידריות בדרום הר חברון ובכפרים העומדים בפני סכנת גירוש. "אנו מגנים את החלטת בית המשפט העליון, שניתנה בחשאי בערב יום העצמאות, לדחות את עתירתם של תושבי מסאפר יטא. זו החלטה בדבר טיהור אתני, שתגרום לגירוש ולהעברה כפויה של אלפי תושבים החיים במקום עוד לפני שנת 1948", נמסר.

"ההחלטה של בג"צ נותנת גושפנקא משפטית להחלטת כוחות הכיבוש לבצע טיהור אתני. צו השעה הוא פעולה משותפת של כל הכוחות הדמוקרטיים וכוחות השלום בישראל ובעולם כדי למנוע מצבא הכיבוש לבצע את הטיהור האתני", הדגישו.

הדייגים נלחמים על פרנסתם
עמ' 5

דברים בשם אומרם

נפט? חיטה? ליברמן בשירות סוחרי הנשק

"שר האוצר אביגדור ליברמן המריא לאזרבייג'ן. באוצר הדגישו כי הפעם מדובר בנסיעה שהיא מעבר לביקור ידידותי, וציינו כי היא נועדה למטרות קונקרטיות של קידום הייבוא של חיטה, נפט גולמי ותוסף הדלק אוריאה, בעקבות הפלישה של רוסיה לאוקראינה שפגעה בייבוא ממדינות אלה. אך אזרבייג'ן היא לא יצואנית חיטה, ואין בעיה בייבוא נפט גולמי. הערכות: לנסיעה יש היבטים ביטחוניים, כי לפי דיווחים זרים ישראל מספקת לה נשק מתקדם. יבואני חיטה ונפט גולמי הביעו פליאה על הודעת האוצר ואמרו ל'כלכליסט' כי לא נעשתה אליהם פנייה מקצועית מכיוון האוצר לפני הנסיעה, וכי לא ברור להם מהו הצורך הכלכלי שהאוצר מבקש לקדם".

שלמה טייטלבאום, "כלכליסט", 25.4

מלחמה היא שלום; חירות היא עבדות

"דמיטרי סילין היה מרוצה. ב-8 באפריל, סילין תושב יוונובו הצפון-מזרחית למוסקבה, חילק חינם-אין כסף עותקים ברוסית של '1984' - ספרו הידוע של ג'ורג' אורוול. על פי העיתון הכלכלי 'ודומסטי' (12 באפריל), מכירות הספר הרקיעו שחקים מאז תחילת המלחמה באוקראינה. אלא שסילין לא תיאר לעצמו שצילום שפרסם אלמוני ברשתות החברתיות יביא למעצרו. עם מעצרו הובא סילין בפני שופט בגין 'הפצת תעמולה עוינת נגד צבא רוסיה'".

איזבל מנדרו, שליחת "לה מונד" במוסקבה, 22.4

היועצת המשפטית להתנחלויות

"היועצת המשפטית לממשלה, גלי בהרב-מיארה, מצויה בניגוד עניינים עם המועצה האזורית שומרון ונאסר עליה לעסוק בכל עניין הקשור בה. בהרב-מיארה השחירה פרט זה בהסדר ניגוד העניינים עליו חתמה והסתירה זאת מהציבור. למרות ניגוד העניינים, בכוונתה של היועמ"שית לעסוק בסוגיות לאומיות הנוגעות למועצה, כגון הסדרת המאחז אביתר, חיבורם לחשמל של המאחזים בתחום המועצה ועינייני המאחז חומש — הפרויקטים המרכזיים של המועצה ושל העומד בראשה, יוסי דגן. בפברואר פרסמה היועצת המשפטית את הסדר ניגוד העניינים עליו חתמה, והשחירה פרטים רבים הנוגעים לגופים וחברות עמם היא מצויה בניגוד עניינים, בניגוד לחלק מקודמיה".

נטעאל בנדל, "הארץ", 28.4

לפרק את המרחב הציבורי מנשק

"אני לא יודעת אם הכדור שהגיע במעטפה לבית משפחת בנט הגיע מנשק חוקי או בלתי חוקי, אבל הוא ודאי לא מחזק את העמדה שיותר נשק במרחב הציבורי יביא ליותר בטחון".

ציוץ של נעה פינטו, 26.4

מכתבים למערכת

הישג לוועד נגד עינויים

אני רוצה לשתף את הקוראים בעדכון חשוב מפעילותנו נגד עינויים בזירה הבינלאומית: לפני מספר חודשים פנינו לוועדת זכויות האדם של האו"ם, העוקבת אחר יישומה של אמנת האו"ם לזכויות אזרחיות ופוליטיות. הגשנו לוועדה שורת המלצות חשובות בתחום הפרת זכויות האדם בישראל. אלה התמקדו בכל הנוגע לשימוש בעינויים. ואכן - ההמלצות אומצו במלואן, והן נכללות עתה בהמלצותיה הרשמיות של הוועדה כלפי מדינת ישראל.

בהמלצותיה הביעה הוועדה דאגה מכך שישראל ממשיכה להכיר ב"הגנת הצורך" כהצדקה חוקית לעינויים, ומכך שעד היום לא כוננה מנגנון פיקוח עצמאי על מתקני כליאה. הוועדה גם ציינה, כי למרות שקיים פיקוח בזמן אמת על חדרי החקירה של השב"כ באמצעות טלוויזיה במעגל סגור, היא מוטרדת מכך שלא נשמר שום תיעוד של שידור הווידיאו מהחקירות עצמן, למעט מזכר תמציתי. בשל כך, נותרים קורבנות העינויים ללא תיעוד קולי או חזותי שיכול היה לשמש כראיה בבתי משפט. אנו בוועד נגד עינויים פועלות לתקן זאת באמצעות קידום מדיניות ושינויי חקיקה בכנסת.

דיווח נוסף שעורר דאגה בקרב הוועדה חשף פרקטיקה נפוצה ושיטתית של שימוש בעינויים נגד פלסטינים. עינויים אלה לא פוסחים על ילדים ובעלי מוגבלויות, וכוללים התעללות מצד סוהרי שירות בתי הסוהר ואנשי כוחות הביטחון הישראליים. כוח ברוטאלי מופעל כנגד העצורים הן בעת מעצרם הן במהלך כליאתם, ובא לביטוי באלימות גופנית ופסיכולוגית, במניעת שינה, בכפיית תנוחות לחץ ובבידוד ממושך. הוועדה ציינה בדאגה גם את שיעורן הנמוך של חקירות פליליות, העמדה לדין והרשעות בגין טענות בדבר עינויים והתעללות. בהמשך לכך קראה הוועדה לישראל להבטיח כי כל הטענות בדבר עינויים והתעללות ייחקרו באופן מידי, ללא משוא פנים, ביסודיות וביעילות.

המלצות ועדת האו"ם מגלמות הישג חשוב במסגרת מאבקנו, אך הן אינן בשורה משמחת. ההמלצות הן תמרור אזהרה בוהק במיוחד באשר ליחסה של ישראל לזכויות אדם, ולהעלמת עין ולטיוח תלונות על עינויים כמדיניות עקבית.

אני מקווה ומאמינה כי אימוץ המלצותינו על ידי הוועדה יהיה קריאת השכמה לקראת שינוי מדיניות ואיסור השימוש בעינויים. חיוני כי מקבלי ההחלטות יסייעו במאבק שלנו למען ישראל חופשיה מעינויים, ויובילו לשמירה על זכויותיהם של כל הנתונים למרות המדינה. מחשבה בלתי נסבלת היא שאי שם, בחדר חשוך במתקן כלשהו, בגבולות המדינה או מעבר להם, עומד בשמנו ומטעמנו אדם, ומענה בידיו ובכליו אדם אחר - ובכך מנפץ את גופו, נפשו וכבודו.

אני מאחלת לכולנו שנצא מהשעבוד שבתפיסות ובפרקטיקות אלה לחירות אמיתית - אישית וקולקטיבית, בה כבודו של אדם, של כל אדם, נשמר.

טל שניידר, מנכ"לית הוועד נגד עינויים

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com
או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

שליחי "תן ביס" חותמים על טפסי הצטרפות להסתדרות (צילום: התאגדות עובדי תן ביס)

עובדים מאוגדים וטוב להם

העובדים המאוגדים בישראל משתכרים בממוצע 13% יותר מעובדים לא מאוגדים - כך עולה ממחקר שפרסם בשבוע שעבר פורום ארלוזורוב ההסתדרותי. לפי נתוני המחקר, מספר העובדים המאורגנים תחת הסכמים קיבוציים בישראל עומד על 1.3 מיליון איש, שהם 30% מכוח העבודה. עם זאת, מספר העובדים החברים בארגוני עובדים עומד על כ-870 אלף אנשים, שהם 21% מכוח העבודה הישראלי בלבד. במילים אחרות: רק אחד מכל חמישה עובדים חבר באיגוד מקצועי.

התאגדתם? הרווחתם!

המחקר, פרי עטו של הדוקטורנט מתן קולרמן, הסתמך על נתוני הסקר החברתי האירופי. במסגרת המחקר, בחן קולרמן גם את תוספת השכר הממוצעת לעובדים מאוגדים בישראל, בהשוואה ל-26 מדינות קפיטליסטיות נוספות. הוא מצא כי התוספת הניתנת במסגרת החברות בארגוני עובדים בישראל היא השנייה בגובהה בין המדינות שנבדקו (התוספת הגבוהה ביותר נרשמה באירלנד). קולרמן ציין כי מחקרים נוספים בנושא מראים קשר ישיר בין שיעורי התאגדות גבוהים לשיעורי אי שוויון נמוכים. עם זאת, לאחר השוואה נוספת בין המדינות שנבחנו, חשף המחקר כי ישראל מתאפיינת באי שוויון גבוה גם לעומת מדינות בעלות שיעור התאגדות דומה.

לפי נתוני המחקר, ארגון העובדים הגדול בישראל הוא ההסתדרות הכללית, בה מיוצגים כ-725 אלף איש, הכוללים 550 אלף חברי הסתדרות. הארגון השני בגודלו הוא הסתדרות המורים המונה כ-160 אלף חברים. ההסתדרות הלאומית, שמייצגת כ-150 אלף עובדים (אך לא מפרסמת את מספר חבריה) היא הארגון השלישי בגודלו, ואחריה: ארגון המורים בו חברים כ-85 אלף עובדים, ההסתדרות הרפואית שמייצגת כ-30 אלף עובדים, ארגון כוח לעובדים שמייצג כ-30 אלף עובדים (הכוללים כ-17 אלף חברים), וארגוני הסגלים האקדמיים השונים, המייצגים כ-28 אלף עובדים.

בישראל עובדים יותר שעות

לפי נתוני הארגון לפיתוח ושיתוף כלכלי (OECD) העובד הישראלי עבד בשנת 2019 1,898 שעות בממוצע. שיעור זה גבוה ב-9% מהממוצע בקרב רוב המדינות החברות בארגון. רק ביוון, בצ'ילה, במקסיקו, בקוריאה הדרומית ובקולומביה הועסקו העובדים יותר שעות. במדינות אלה, עומד שבוע העבודה על 44.7 שעות בממוצע. בצרפת, בגרמניה, בדנמרק, בשבדיה, בפינלנד, בהולנד ובנורבגיה עומד שבוע העבודה על פחות מ-40 שעות בממוצע. המשותף למדינות בעלות שבוע עבודה קצר: מעמד עובדים מאורגן ומאוגד.

זה האתגר העומד בפני העובדים בישראל: הגדלת מספר השכירים המאוגדים יחולל שינוי ביחסי הכוחות בחברה הקפיטליסטית והנצלנית.

אפרים דוידי

ארגוני המורים לקראת הכרזת סכסוך עבודה

הסתדרות המורים הודיעה השבוע (10.5) על כוונתה להכריז על סכסוך עבודה. במכתב לממונה על שכר המורים באוצר טענה מזכ"לית הסתדרות המורים יפה בן דוד, כי המשרד מנסה לטרפד את גיבוש הסכם השכר לעובדי ההוראה. לדברי בן דוד, נציגי משרד האוצר מגיעים לישיבות המו"מ "ללא נתונים, ומנתבים את הדיונים לפי סדר יום תלוש מהמציאות. זאת תוך התעלמות בוטה מהנושאים הבוערים ומהצרכים המשמעותיים המוצגים להם הן על-ידי הסתדרות המורים הן על-ידי נציגי משרד החינוך. במצב הנוכחי, ושעה שמערכת החינוך נמצאת על סף קריסה, אין לנו ברירה, אלא להודיע, כי אם מצב זה יימשך, נאלץ לנקוט גם באמצעים ארגוניים".

יצוין שיו"ר ארגון המורים, רן ארז, הודיע אתמול בריאיון לאתר וויינט על כוונת הארגון להכריז על סכסוך עבודה. דברים אלה נאמרו על רקע דרישת הארגון ממשרד האוצר לחדש את הסכם העבודה שתוקפו פג לפני כחודשיים. במקביל, מתח ארז ביקורת חריפה ביותר על כוונת משרד החינוך לקדם את הרפורמה בבגרויות: "כרגע החלטנו שאנחנו לא משתפים פעולה. אנחנו לא נלך להשתלמויות, ולא ננקוט שום צעד שמקדם את הניסוי של משרד החינוך"

כסיף דורש לשחרר עציר מנהלי בן 79

ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) פנה השבוע לשר הביטחון, בני גנץ ולסגנו אלון שוסטר בדרישה לשחרר את "זקן העצירים המנהליים", עו"ד בשיר אל-חיירי. נכון להיום, מחזיקה ישראל בכלא יותר מ-500 עצורים פלסטינים ללא משפט, ומגדירה אותם "עצירים מינהליים".

במכתבו כתב כסיף: "בסוף אפריל הוארך מעצרו של בשיר אל־חיירי בשישה חודשים נוספים, עד לסוף אוקטובר, במה שמכונה 'מעצר מנהלי'. אל־חיירי הוא בן 79, עורך-דין בגמלאות, זקן העצירים. הוא נעצר בסוף חודש אוקטובר, שבוע לאחר החלטתכם להוציא אל מחוץ לחוק שורה של ארגוני חברה אזרחית פלסטיניים".

עוד נכתב כי "לפני המעצר וגם לקראת חידושו הוצע לאל־חיירי להודות שהשתתף בפגישה כלשהי של החזית העממית בתמורה לשחרורו מן הכלא. על פי ההצעה, הוא יישפט ויורשע, ועונשו יהיה המעצר שכבר ריצה. אל־חיירי מסרב להודות בדברים שלא עשה, ומסרב לשתף פעולה עם בית המשפט הצבאי בעניין של 'מעצרים מנהליים'. עצם ההצעה מוכיחה את הזיוף והצביעות שבטענות מוסדות הכיבוש: אם לטענתם מהווה האיש סכנה עד כדי כך שאסור אפילו שיהיה במעצר בית, כיצד בדיוק זו תתבטל כאשר יודה שהשתתף בכנס כלשהו בזמן זה או אחר".

מעצרו של עורך הדין הקשיש בוצע בארבע לפנות בוקר. החקירות והדיונים הראשוניים לגבי מעצרו נעשו באופן וירטואלי, מפני שטרם החלים לגמרי מקורונה. אל־חיירי הוא יליד 1943 ובן למשפחה מרמלה. יחד עם בני משפחתו, הוא גורש מביתו ב-1948 וישב בכלא 15 שנה.

את זמן המאסר ניצל לכתיבת ספרו "מכתבים לעץ הלימון" (שתורגם לעברית ופורסם ב-1997 על ידי המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית), שכולו געגוע לבית ילדותו. ב–1988, זמן קצר לאחר פרוץ האינתיפאדה הראשונה, גורש אל־חיירי ללבנון עם עוד פעילים פלסטינים. אל־חיירי חזר לרמאללה ב–1996, בעקבות הסכמי אוסלו. ב–2002–2003 נכלא במעצר מינהלי. אז וגם עתה נכלא ללא משפט, מבלי שהוצגו ראיות ורק על סמך מסמכים חסויים של שב"כ.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

מחאות בעקבות הרג העיתונאית הפלסטינית

מחאות נערכו השבוע (11.5 ו-12.5) בחיפה, בנצרת ובאוניברסיטאות בעקבות הרג העיתונאית הפלסטינית שירין אבו-עאקלה מרשת אל-ג'זירה בג'נין.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) והחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש) גינו את הרצח של אבו עאקלה. לפי הדיווחים בכלי התקשורת הפלסטינים, כוחות הכיבוש הגיעו למחנה הפליטים והכתבת נורתה למוות מאש החיילים. בנוסף, דווח כי עלי סמודי, כתב העיתון "אל קודס" היוצא לאור בירושלים, נורה בגבו ומצבו יציב.

לדברי מק"י וחד"ש: "העיתונאית נפלה במילוי תפקידה בעת שסיקרה את פלישת כוחות הכיבוש למחנה הפליטים. רצח העיתונאית הוא אות קלון על מצחה של ממשלת ישראל". עוד תקפו במק"י וחד"ש את העיתונות הממסדית "המאמצת את נרטיב הכיבוש במקרה זה כמו במקרים אחרים". יצוין שמק"י וחד"ש הטילו "את מלוא האחריות לפשע הנתעב על הכיבוש ועל ממשלת ישראל – על כל מרכיביה".

אלפים ציינו את הנכבה בגליל

אלפים השתתפו (5.5) בתהלוכה לציון הנכבה בגליל התחתון, בשטח שבו שכן הכפר מיעאר שתושביו נעקרו מבתיהם ב-1948. המשתתפים נשאו דגלי פלסטין וכרזות שעליהן נכתבו שמות הכפרים שתושביהם נעקרו. על כך מסר העיתון "אל-אתיחאד".

יו"ר ועדת המעקב של הציבור הערבי מוחמד ברכה קרא בצעדה למפלגת רע"מ לפרוש מהקואליציה: "יש צורך שנהיה נאמנים לעקרונות שלנו, העקרונות הלאומיים. אל תהיו שותפים לקואליציה זו. אנחנו לא במצב של לבחור בין בנט לנתניהו. אנחנו צריכים להיות עם עמנו הפלסטיני".

בנוסף, אמר ברכה כי זכות השיבה היא "עיקרון קדוש שיעבור מדור לדור. אנחנו בתהלוכה הזאת דוחים כל ניסיון לזייף את ההיסטוריה. זו תהלוכה שהחלה ב-1998 כדי להציג את הנרטיב שלנו. לא נסכים לחיות כאן אלא בכבוד ובשוויון. המחלוקת שלנו עם התנועה הציונית היא לא על אספלט או סלילת כביש, אלא על נרטיב ועל היסטוריה".

ח"כ תומא-סלימאן: במרץ רב ובקול רע"ם נמשכת הבנייה בהתנחלויות

שר הביטחון בני גנץ הודיע כי יכנס השבוע את מועצת התכנון העליונה (מת"ע) לאישור המשך הבנייה בהתנחלויות בשטחים הפלסטיניים הכבושים. זאת, על רקע אולטימטום שהציב ח"כ ניר אורבך (ימינה) בפני ראש הממשלה נפתלי בנט בעקבות פרישת עידית סילמן מהקואליציה. חיכו לסוף חודש הרמדאן כדי להימנע ממחאות פלסטיניות המוניות. אורבך דורש לאשר גם חיבור מאחזים לחשמל.

על סדר היום של הוועדה 25 תוכניות, הכוללות בנייה של 3,998 יחידות דיור. ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש – הרשימה המשותפת) הגיבה לדברים באומרה: "במרץ רב ובקול רע"ם – ממשלת השינוי מרחיבה את הבניה בהתנחלויות. שום סטטוס קוו ושום מניעת סיפוח. בין טיהור אתני בדרום הר חברון לאישור הבנייה של אלפי יחידות דיור בשטחים – ממשלה זו מעמיקה את הכיבוש ומכשירה את הסיפוח של הקרקע".

הפגנה של איגוד הדייגים מול משרד החקלאות (צילום: איגוד הדייגים בישראל)

הדייגים נאבקים על פרנסתם

בשבועות האחרונים פתח איגוד הדייגים במאבק נגד מדיניות משרד החקלאות בתחום הדייג. על רקע זה, שוחח השבוע "זו הדרך" עם סעדו זינב, יו"ר ועד דייגי יפו.

על מה נאבקים הדייגים?

משרד החקלאות לא מתייחס לדייגים, פוגע בתחום הדייג באמצעות תקנות ומזניח אותו בתקציבים. המשרד לא מתקשר עם הדייגים ולא קשוב לצרכיהם, אלא רואה אותם כעבריינים. בעבר היה המשרד מקצה תקציבים, בין השאר להחלפת מנועים ולתחזוקת סירות ומעגנים. התקציבים האלה כבר לא מועברים בעשר השנים האחרונות.

אנחנו מוחים כעת נגד הרפורמה שהחלה ב-2016, במסגרתה עוצר משרד החקלאות את הדייג לחודשיים או חודשיים וחצי, בשיא העונה. כיצד אנחנו אמורים לפרנס את משפחותינו כשלא מאפשרים לנו לעבוד? לאחר מאבקים והפגנות, במשך שנתיים קיבלנו פיצויים עלובים בסך 5,000 שקל לדייג עבור חודשיים של איסור עבודה. 2,500 שקל בחודש זה פחות ממחצית שכר המינימום, וזה לא מספיק לשום דבר. בעקבות עתירה לבג"ץ, הפיצויים עלו ל-6,000 שקל לחודשיים וחצי.

משרד החקלאות מתייחס אלינו כאילו הוא עושה לנו טובה, כאשר את הקיבוצים שמגדלים דגים בבריכות הוא מסבסד ב-35 מיליון שקל בשנה. עד כה הם קיבלו כבר רבע מיליארד שקל. אולי הסיבה היא שאנחנו שחורים והם לבנים.

לטענת משרד החקלאות, מטרת הרפורמה היא להגן על הסביבה הימית...

אנחנו לא מתנגדים לעצירת הדייג, אבל דורשים שישלמו לנו פיצויים שמאפשרים להתקיים – לכל הפחות שכר מינימום. דייג הוא ענף עונתי, ועצירה כפויה באמצע העונה היא הרסנית לדייגים. צריך לשמור על צבי הים, אבל חשוב יותר לשמור על חיים של אנשים.

הטענה שמשרד החקלאות פועל כביכול משיקולים סביבתיים היא שגויה. אלה שפוגעים בסביבה באמת אינם הדייגים, אלא הטייקונים של הגז. הם מזהמים את הים ומבצעים עבודות באמצעות פיצוצים וחפירות, ואותם איש אינו מנסה לעצור. לדעתי, הם אלה שעומדים מאחורי הקמפיין נגד הדייגים. הם מפעילים לחצים כבדים על משרד החקלאות, ומשלמים לתקשורת כדי שתציג את הדייגים בתור מפגע סביבתי.

אסדות הגז גם הגבילו את שטח הדייג שלנו. כיום אסור לנו להתקרב לאסדה יותר ממייל וחצי (כשלושה ק"מ). הטייקונים רוצים לסלק אותנו ולהרוס את ענף הדייג כדי שלא נפריע להם להניח צינורות.

חשוב לציין שההשפעה של עצירת הדייג על אוכלוסיית הדגים מוגבלת. דגים לא נשארים במקום. כשאנחנו לא רשאים לדוג, הדייגים בלבנון ובעזה נהנים. לדגים זה לא עוזר.

כיצד נראה שיתוף הפעולה בין ערבים ויהודים באיגוד הדייגים?

איגוד הדייגים מייצג 1,000 משפחות דייגים, יהודים וערבים. כולנו בסירה אחת, באשקלון או ביפו או בג'סר א-זרקא. זה לא דו-קיום, אלא הקיום בעצמו. כולנו תורמים לחברה, ואין בינינו הבדלים לאומיים או מחלוקות על רקע לאומי. אנחנו אוכלים יחד, עובדים יחד ונאבקים יחד. זה נמשך כך כבר כמה דורות. האפליה היא נגד הדייגים בכלל, ולא נגד ערבים או יהודים.

בזמן שהדייג המקומי מוקפא, הייבוא גובר...

הדייג המקומי לא מספק את הביקוש של האוכלוסייה בארץ, ולכן אנחנו לא מתנגדים באופן גורף לייבוא. אבל הרפורמה של משרד החקלאות עלולה לחסל את ענף הדייג, ומי שירוויח מכך הם היבואנים, על חשבון הדייגים המקומיים. חשוב לשמור על ענף הדייג בישראל, שמספק לתושבי המדינה מזון טרי, דגים מקומיים. במקום להיאבק בנו, צריך שר החקלאות לעמוד לצדנו, הדייגים, ולייצג את האינטרסים שלנו ולא של הטייקונים.

אסף טלגם

הפגנת פעילי "אנחנו העיר" בשכונת נווה שאנן (צילום: אנחנו העיר)

באמצעות עתירת האגודה לזכויות האזרח

סיעת אנחנו העיר נגד חולדאי והתחנה

תושבות ותושבי דרום תל אביב, סיעת "אנחנו העיר", מטה המאבק בתחנה המרכזית וארגון מגמה ירוקה עתרו באמצעות האגודה לזכויות האזרח נגד עיריית ת"א-יפו, בדרישה שתפנה את התחנה המרכזית בשנת 2023.

"בשל התנהלותו התמוהה של ראש העירייה, נגזר על תושבי המקום לחיות לצד המפגע הקשה עוד שנים רבות וארוכות, ובריאותם בסכנה. זאת כאשר ברור שיש חלופה אפשרית וישימה לפינוי מהיר של התחנה", נכתב ב עתירה.

כרוניקה של התנערות והזנחה

כזכור, התחייבה עיריית תל אביב לפנות את התחנה המהווה מפגע סביבתי וציבורי עוד באוקטובר 2021, אלא שמאז חזרה בה. על רקע פניית הפרסה של העירייה, לא מפספס העומד בראשה שום הזדמנות לזלזל בנזק הסביבתי, החברתי והתחבורתי עצום הממדים שגורמת התחנה לתושבים החיים בקרבתה.

מסיעת "אנחנו העיר" נמסר: "עתרנו כי התחנה המרכזית היא סכנת חיים. בהמשך הפעלתה, מפקירה העירייה את חיי תושבות ותושבי העיר, מבקרות ומבקרי התחנה, ציבור הנוסעים והעובדים בתחומה. זה עד כדי כך פשוט: זכויות האדם הבסיסיות ביותר מופרות על ידי עיריית תל אביב והעומד בראשה".

פינוי התחנה המרכזית הוא הכרח סביבתי

על התנערותו של חולדאי מאחריות מסרה: "ראש העירייה התעלם מנתונים מובהקים המעידים על עוצמת זיהום האוויר (החמורה בישראל), מהמפגעים הבטיחותיים במבנה וממצוקתם הקשה של תושבי האזור והנוסעים. כולם, שיקולים אשר קודם לכן עמדו בבסיס החלטתו לפעול לפינוי התחנה המרכזית".

לכך הוסיפה הסיעה: "השיקול המרכזי הוא פוליטי - רצונו של ראש העירייה להימנע מהתנגשות עם תושבים אחרים, תוך שהוא בוחר להקריב תושבים שמשלמים כבר שנים ארוכות את מחיר המפגעים והסבל, אוכלוסייה מוחלשת מאוד, המתקשה לעמוד על זכויותיה".

חשוב לציין כי גם מוסדות המדינה תומכים בפינוי התחנה. לפי דברי סמנכ"לית המשרד להגנת הסביבה: "אוויר נקי ובריאות הם זכויות בסיסיות, ואלה מופרות בצורה בוטה בכל רגע בו התחנה המרכזית, הגורם המזהם ביותר בישראל, מוסיפה לפעול בלב שכונת מגורים".

העוול לו גורמת עיריית ת"א-יפו אינו מסתכם רק בסירובה ליישם את דברי המומחים הקוראים לפנות את המפגע המזהם בדחיפות. נוסף לכך, היא מכחישה שהתחנה גורמת זיהום אוויר! לדברי יועמ"ש העירייה: "הטענות, אשר מכוונות להצגת התחנה כמקום מסוכן ומוכה זיהום אויר קיצוני, פשוט אינן נכונות".

התחנה המרכזית כזירת מאבק אזרחי

הזכות לחיים ולביטחון, שהיא הזכות האלמנטרית ביותר של כל אדם באשר הוא, נשללת לחלוטין בתחומי התחנה המרכזית ובסביבתה. אזור התחנה בשכונת נווה שאנן הוזנח בידי העירייה לאורך שנים. כך הפכה התחנה מוקד לסחר בנשים, לסחר בסמים ומרחב מסוכן בו נתונים התושבים לסכנת תקיפות מיניות ואלימות. ועדיין, נאלצות התושבות לפקוד את התחנה באופן יומיומי, כדי להתנייד בתחבורה ציבורית או משום שהן מתגוררות באזור. מצב בלתי נסבל זה הוא פועל יוצא של מדיניות העיריה והעומד בראשה.

חולדאי משתמש בדרום העיר כבחצר אחורית, והוא יפעל כדי לשמר את המצב ואף להחריף אותו. על המשך המאבק מסרו חברי הסיעה: "בידנו הכוח להחזיר מלחמה, ואנחנו לא נהסס. אנחנו ממשיכות, במקביל לעתירה, לנקוט פעולות מחאה רחבות ומשמעותיות. אנחנו כאן כדי להיאבק ולהילחם למען הזכויות שלנו, החיים שלנו, ונעשה זאת בכל האמצעים העומדים לרשותנו".

בית המשפט קבע דיון בעתירה בחודש יוני והורה לעירייה, למשרדי הממשלה ולשרות התחבורה והגנת הסביבה ולשר האוצר להגיש את תגובותיהם.

עיריית ת"א-יפו חייבת לגלות אחריות.

אמילי אוריאל

האיש העשיר ביותר בעולם קנה את חופש הביטוי

רעידת אדמה אירעה בחודש שעבר בעולם הטכנולוגיה והעסקים, כאשר המיליארדר אילון מאסק הודיע כי הגיע להסכם בדבר רכישת טוויטר ב-44 מיליארד דולר. מאסק, האדם העשיר בעולם, חשף בתחילת החודש כי בבעלותו נתח של 9.2% בחברה, וכי דחה הצעה להצטרף למועצת המנהלים שלה. תמרון זה של מאסק התפרש כבר בשעתו כהצהרת כוונות, ואכן, הוא התחיל את מהלך ההשתלטות על החברה כבר ב-14 באפריל.

הצעתו של מאסק נתקבלה ב25 באפריל, ובהודעתו לתקשורת גרס: ״חופש הביטוי הוא אבן הפינה של כל דמוקרטיה מתפקדת, וטוויטר הוא כיכר העיר הדיגיטלית שבה נדונות סוגיות חיוניות לעתיד האנושות״. עוד ציין באותו יום: ״אני מקווה שאפילו מבקרי הגרועים ביותר יישארו בטוויטר, בגלל שזו המשמעות האמתית של חופש הביטוי״.

לכאורה, מבקש מאסק להצטייר כאביר דמוקרטי שיביא לריבוי קולות אמיתי בפלטפורמה הפופולרית. דברים אלה השמיע מאסק בהתרסה כלפי מדיניות האתר עד כה, שהעסיקה בודקי עובדות על מנת למנוע הפצה של מידע שגוי. יש לציין כי תכנים שקריים שהוסרו מהפלטפורמה, אותם כולל מאסק ב״חופש ביטוי״, הופצו לא פעם בידי פעילי ימין קיצוני שביטאו דעות גזעניות ופאשיסטיות.

הצהרותיו של מאסק הן חלולות אך מהדהדות במיוחד. מאסק הוא מגה-מיליארדר שבנה את הונו באמצעות היסטוריה ארוכה של השתקת עובדים ושבירת איגודים בחברות השונות שבבעלותו. כעת, כאשר הוא עומד בראש הפלטפורמה, הבטחותיו להחלת ״חופש ביטוי״ הן לא יותר מהבטחה להפיכת טוויטר לשופר בשירותו ובשירות בעלי הון אחרים. במסגרת צעדיו הראשונים, צפוי מאסק לבטל את ההחלטה לסגור לצמיתות חשבונות טוויטר שהפיצו בעבר מידע שגוי. בין אלה, נמצא גם חשבון הטוויטר של בעל ההון ונשיא ארה״ב לשעבר דונאלד טראמפ. כזכור, הושעה טראמפ מהרשת החברתית בעקבות ציוציו לאחר ההסתערות על גבעת הקפיטול בוושינגטון ב-6 בינואר 2021 וכן אלה שקדמו לה סביב הטענות לזיוף תוצאות הבחירות בארה״ב.

רעב עולמי? לא הבעיה שלי!

רכישת טוויטר התרחשה על רקע פרשה נוספת שבה היה מעורב מאסק. כחלק מביקורת רחבה על צבירת הונו, עלתה בשנה שעברה (אוקטובר 2021) הטענה כי אילו היה מוותר על 6 מיליארד דולר בלבד (2% מהונו), הייתה בעיית הרעב העולמי קרבה לסיומה באופן משמעותי. בתגובה לכך, פנה מאסק לארגון תכניות המזון של האו״ם בטענה שאם יציגו בפניו תכנית עבודה מפורטת, יעמיד בפניהם את הסכום. אלא שלהפתעתו הרבה של מאסק, בקשתו נענתה, ובמהרה. כחודש לאחר הצהרתו, פרסם מנהל ארגון תוכנית המזון של האו״ם דייויד ביזלי דו״ח הכולל תכנית עבודה מפורטת ושקופה לשימוש במשאבים שהבטיח מאסק להקצות.

התכנית המפורטת, שאותה ביקש וקיבל מאסק, ככל הנראה לא הותירה עליו רושם. נכון להיום הוא לא העביר את הסכום לארגון תוכנית המזון של האו״ם. יש לציין כי כחודש לאחר הפרשה, מכר מאסק מניות בחברה ״טסלה״ שבבעלותו בשווי של כ-16 מיליארד דולר, ותרם סכום של 5.7 מיליארד דולר ל״ארגון צדקה״ שאת שמו סירב לחשוף. אלא שתרומה ״נדיבה״ זו אינה תמימה כפי שהיא עלולה להיראות. בשנת 2021 היה סך המס בו היה חייב מאסק כ-11 מיליארד דולר. החוק האמריקאי מפיק הטבות מס עצומות לבעלי הון שתורמים את הרווחים ממניותיהם, ולכן רבים מהם עושים זאת. כך, בתרומתו ל״ארגון אנונימי״ מילא מאסק לכאורה אחר הבטחותיו, אך בפועל התחמק מתשלום מסים לציבור.

זה לא אילון, זו השיטה

קשה לקבל בהפתעה את הצעדים שנוקט מאסק. הוא פועל במסגרת שיטה כלכלית אלימה שבה מתומרצים בעלי הון לרכוש חברות רווחיות ולהעצים את הונם בכל דרך אפשרית. הציפייה כי מיליארדרים יקצו מרצונם סכומי עתק על מנת לפתור בעיות מהותיות, שלחלקן הם אחראים בעצמם, איננה מציאותית. בכל פעם שאפשרות הבחירה תעמוד בפני מאסק, הוא יבחר תמיד לרכוש את טוויטר, ולא לפתור את בעיית הרעב העולמית.

ההשתלטות האגרסיבית של מאסק על טוויטר אמנם תשרת את האינטרסים שלו. עם זאת, היא עשויה לשמש מקרה מבחן מעניין למאבק ולהתנגדות. מניעיו הברורים לרכישה גורמים להתבטאויות בדבר ״חופש ביטוי״ להחוויר, וכבר התפרשו כתמרור אזהרה בוהק בקרב עובדי החברה. כאמור, בעבר לא היסס מאסק לפטר ולנפות מחברותיו עובדים שלא הסכימו עם דעותיו הפוליטיות או הניהוליות. כעת, עובדי טוויטר שביקרו בעבר את בעל ההון עומדים על רגליהם האחוריות. אין ספק כי התנגשות זו תשמש בעתיד זירת מאבק, והשלכותיה עשויות להיות מרחיקות לכת.

תום קורי

עם הניצחון, פתחה שין פין בקמפיין לגיוס חברים חדשים

מפלה לשמרנים בבריטניה

ניצחון לשין פיין בצפון אירלנד

על פי תוצאותיהן הסופיות של הבחירות שנערכו בצפון אירלנד בשבוע שעבר (5.5), זכתה מפלגת שין פיין השמאלית ב-29% מהקולות. היא גברה על 21% מהקולות בהם זכתה המפלגה היוניוניסטית הימנית, התומכת בהמשך השליטה הבריטית במחוז. נציגי היוניוניסטים הודיעו כי לא יישבו בממשלה עם שין פיין ואף יחרימו אותה.

לפרלמנט נבחר גם נציג של מפלגת השמאל העקבי "אנשים לפני רווחים" אשר בדומה לשין פיין, פועלת במקביל ברפובליקה האירית ובצפון אירלנד.

הגיעה העת לשינוי חברתי אמיתי

לפני כמאה שנה, הוכרזה צפון אירלנד כמדינה עם רוב פרוטסטנטי במקביל להקמת הרפובליקה האירית שאוכלוסייתה קתולית. מאז, את ממשלות צפון אירלנד הנהיגו פוליטיקאים יוניוניסטים שהגדירו את עצמם בריטים. ניצחון שין פיין הדוגלת במדינה אירית אחת ומקדמת את התנתקותה של צפון אירלנד מהממלכה המאוחדת עשוי לקדם שינויים היסטוריים, זאת 24 שנים לאחר חתימת הסכם "יום שישי הטוב".

אולם הקמפיין שערכה המפלגה תחת הסיסמא: "הגיעה העת לשינוי אמיתי", לא התמקד הפעם בעצמאות צפון אירית, אלא בעיקר בסוגיות חברתיות. דגש מיוחד הושם ביוקר המחיה הגובר, במשבר הדיור, בקריסת מערכת הבריאות הציבורית ובאבטלה הנוסקת.

שין פיין זכתה בהישגים משמעותיים גם בבחירות שנערכו ברפובליקה האירית לפני שנתיים, בהן הגיעה למקום השני. אז, זכתה בכ-14% מקולות הבוחרים ובכך זכתה ב-15 מושבים נוספים בפרלמנט שבדבלין.

הישגים ללייבור בלונדון

במקביל לבחירות לפרלמנט בצפון אירלנד, נערכו ברחבי בריטניה בחירות לרשויות המקומיות. מתוצאות הבחירות עולה כי הימין בהובלת ראש הממשלה בוריס ג'ונסון ספג הפסדים משמעותיים. זאת, על רקע שורה ארוכה של פרשיות וסקנדלים שבהם הייתה מעורבת הממשלה הנוכחית ובייחוד העומד בראשה.

מפלגתו של ג'ונסון הודחה בוונדסוורת', מחוז שמרני באופן עקבי מאז 1978. השמרנים הפסידו גם ברובע בארנט בלונדון, בו שלטו מאז 1964. כישלונם של השמרנים נתפס בבריטניה כמשוב זועם מצד הבוחרים על יוקר המחיה ועל הפרת הסגרים של ראש הממשלה בשיאו של משבר הקורונה.

מנגד, זכתה מפלגת הלייבור לראשונה בבחירות למועצת וסטמינסטר. במחוז זה שוכנים מרבית מוסדות הממשל הבריטי. "תוצאות נהדרות. פשוט נהדרות. האמינו לי, זאת נקודת מפנה משמעותית עבורנו בחזרה ממעמקי הבחירות הכלליות ב-2019", אמר מנהיג הלייבור קיר סטרמר בפנייתו לתומכי המפלגה.

מתוך 146 מועצות מקומיות באנגליה, זכתה הלייבור ב-74, המקנים לה 3,073 חברי מועצה. השמרנים, שהפסידו 11 מחוזות ו-487 חברי מועצה ללייבור, מחזיקים כעת ב-35 מחוזות בלבד. משמאל, מפלגת הירוקים הקטנה שאינה מיוצגת בפרלמנט הגיעה גם היא להישגים. הירוקים השיגו 87 מושבים חדשים, ומחזיקים כעת ב-160 מושבי מועצה ברחבי בריטניה. המפלגה הלאומית הסקוטית, הניצבת שמאלה מהלייבור, זכתה ב-22 חברי מועצה חדשים. בסך הכל, מייצגים אותה 453 מחבריה במועצות הרשויות המקומיות.

יוסי אבו

לולה הכריז מועמדות לנשיאות ברזיל

מנהיג מפלגת העובדים ונשיא ברזיל לשעבר לואיס אינסיו דה סילבה, הידוע בכינויו "לולה", הכריז (7.5) על מועמדותו לנשיאות. על כך מסר "פורטל ורמליאו", אתר הידיעות של המפלגה הקומוניסטית הברזילאית התומכת בלולה.

ההכרזה התרחשה בכנס רב משתתפים בעיר סאו פאולו, בו לקחו חלק חברי פרלמנט, ראשי איגודים מקצועיים, פעילי שמאל, נבחרי עיריות ואנשי רוח. בכנס הכריז גם ג'ראלדו אלקמין מהמפלגה הסוציאליסטית על מועמדותו לתפקיד סגן הנשיא. אלקמין אשר היה בעבר יריבו של לולה, יעמוד לצידו בקמפיין הבחירות.

לדברי אחד מראשי המפלגה הקומוניסטית, הסנטור לשעבר אינסיו ארודה: "סביב המועמדות של לולה נוצרה הקואליציה הגדולה ביותר בתולדות ברזיל. לדעתי ניתן יהיה להרחיב אותה עוד יותר". לפי הסקרים, זוכה לולה בתמיכה רבה בקרב הבוחרים, בין 15% ל-30% יותר מהנשיא הימני הקיצוני המכהן, ז'איר בולסונרו. בעצרת המונים בסאו פאולו קרא לולה לציבור בברזיל להתאחד מאחוריו ולהגן על הדמוקרטיה "מפני האיום הטוטליטרי" הנשקף מהשלטון הנוכחי.

משתתפי ומשתתפות הכנס - אקדמאים, אמנים ופעילים פוליטיים מכל העולם

סרט של "פרויקט החשיבה הביקורתית"

"עידן המשמיצים" כנס אנטי-פאשיסטי

בקרוב יעלה בערוץ היוטיוב של "פרויקט החשיבה הביקורתית" (Projekt Kritische Aufklärung) סרט תיעודי בבימויים של דרור דיין וסוזן ויט-שטאהל (גרמניה, 2021), ובהשתתפותם של משה צוקרמן, רולף בקר, ג'קי ווקר, עלי אבונימאה, משה מחובר, יהודית ברנשטיין, אסתר בז'רנו ואחרים.

הסרט מתעד כנס שנערך ב-18 בפברואר 2018 בברלין לעיני 250 צופות וצופים, ובהשתתפות אקדמאים, פובליציסטים, אמנים ופעילים פוליטיים מגרמניה, מישראל, מבריטניה ומארה"ב (ר' צילום). במרכז הכנס נערכו ניתוח ודיון בשימוש הציני שעושה הפוליטיקה הימנית והאנטי-קומוניסטית בשואת יהודי אירופה. משתתפי הכנס הדגישו, כי ניכוס זכר השואה משמש ככלי בשירות הרביזיוניזם ההיסטורי והגזענות – ובייחוד כאמצעי להפצת איסלמופוביה. את הכנס אירח "פרויקט החשיבה הביקורתית", אשר נוסד ב-2017 ע"י מרקסיסטים גרמנים וישראלים.

עידן ההשמצה בגרמניה: פולמוס חדש ישן

"הנהירה לימין בעולם המערבי מתגלמת באופנים ביזאריים. אנשי שמאל מוצגים כ'נאצים', ואנטי-פאשיסטים יהודים מוצגים כ'בוגדים'". כך נכתב בהזמנה לכנס, שנערך תחת הכותרת "בעידן המשמיצים". כותרת זו מתכתבת עם שיר מאת המשורר והסופר האוסטרי אריך פריד.

כבר בראשית שנות ה-80 של המאה הקודמת, גינה פריד את הסטיגמטיזציה שעברו אנשי שמאל יהודים כ"אנטישמים אדומים" ע"י מקטרגים גרמנים. מה שהתחיל אז כפולמוס נזעם, הפך לימים לפרקטיקה ממוסדת בגרמניה, הכוללת מסעות הכפשה מתוזמרים וסנקציות שאינן פוסחות אפילו על ניצולי שואה וצאצאיהם. צעדים אלה ננקטים יום ביומו בשם מפלגות הממסד ו"אלטרנטיבה לגרמניה" (AfD), וגם בידי נאו-שמרנים ופונדמנטליסטים נוצרים. פרקטיקות אלה אף ננקטות ומתווכות ע"י אמצעי-התקשורת הממסדיים.

שתיקתו של השמאל בגרמניה כהסכמה

מהדברים בכנס עלה כי השמאל בגרמניה נוהג בשתיקה נוכח התפתחויות מדאיגות אלה. בשתיקתו, בוגד השמאל במהותו ונכנע בפני הכוחות האימפריאליסטיים של המעצמה הגרמנית ונאט"ו. בכך, הוא מפקיר פליטים ומהגרים נוספים לתוקפנות רצחנית.

דרך הסכמה שבשתיקה, מאפשר השמאל הגרמני הממוסד קידום של מודלים הנגועים בשיח אנטישמי ואיסלמופובי, והרוויים במונחים גזעניים המניחים "התנגשות בין תרבויות". לטענת דוברי הכנס, "השימוש האינפלציוני בהאשמה באנטישמיות מוביל בהכרח לריקון הציווי הקטגורי 'לעולם לא עוד פשיזם ונאציזם!' מתוכנו וממהותו. אלה הם, ללא ספק, סימנים לחיסול עמדות האופוזיציה הבסיסיות של השמאל העקבי, ושל הישגי המטריאליזם ההיסטורי".

הסרט מציג את מיטב רגעי הכנס ואת הטענות המרכזיות שעלו בו. בתיעוד הטקס עצמו שזורים לסירוגין גם קטעי וידאו והקלטות קוליות בהם נראה ונשמע אריך פריד. הסרט הוקדש למוסיקאית ניצולת אושוויץ וחברת מק"י לשעבר אסתר בז'רנו.

נמרוד עובד

הצטרפה למאבק בניאו-נאצים בגרמניה

אסתר בז'רנו: ניצולה ופעילה

אסתר בז'רנו, ניצולת אושוויץ, מוסיקאית ופעילה במאבק נגד הניאו-נאציזם ונגד הפשיזם, נפטרה אשתקד בגרמניה. היא נולדה בשם אסתר לוי בזארלואי בשנת 1924 בחבל הסאר שבדרום-מערב גרמניה. ב-1943 נשלחה בז'רנו לאושוויץ-בירקנאו. במהלך צעדת המוות, בימיה האחרונים של המלחמה, ברחה והתחבאה ביער. בתום המלחמה השיגה מסמכים מזויפים ועלתה לארץ.

בישראל, שרה אסתר במקהלת רון, מקהלת הפועלים עטורת הפרסים, שהקימה המפלגה הקומוניסטית. היא נישאה לנסים בז'רנו, נהג משאית וקומוניסט שמשפחתו היגרה לארץ מבולגריה, ולזוג נולדו שני ילדים. ב-1960, עזבה משפחת בז'רנו את ישראל ועברה לגרמניה.

בשנות השבעים החליטה בז'רנו להפר את שתיקתה בנושא השואה, לאחר שראתה כיצד מגוננת המשטרה הגרמנית על קיצונים ימנים. "למחרת הצטרפתי לאיגוד המאבק בניאו-נאצים", סיפרה בריאיון. בז'רנו הקימה יחד עם בניה להקה ששרה שירי מרד יהודיים ואנטי-פשיסטיים בגרמנית, בספרדית, בעברית, בצרפתית, באנגלית וביידיש. היא הרבתה לנאום בכינוסי מחאה נגד מצעדים ניאו-נאציים שנערכו ברחבי גרמניה. בז'רנו נפטרה ביולי 2021 בגיל 96.

ח"כ עודה: לא נהיה שבויים בידי הימין

ב-9 במאי פורסמו תוצאות סקר המנדטים של חדשות ערוץ 13. לפיו, אילו נערכו הבחירות השבוע היה זוכה גוש הימין בראשות בנימין נתניהו בתמיכה של 59 מנדטים. מנגד, לממשלה הנוכחית צפויים 53 מנדטים ואילו לרשימה המשותפת - 8 מנדטים. תוצאות הסקר המלאות לפי מושבים בכנסת: הליכוד - 36, יש עתיד - 18, הציונות הדתית - 9, הרשימה המשותפת- 8, ימינה - 8, כחול לבן - 7, ש"ס - 7, יהדות התורה -7, העבודה - 6, ישראל ביתנו - 5, מרצ - 5, תקווה חדשה – 4. מפלגת רע"מ לא עוברת את אחוז החסימה.

ח"כ איימן עודה נואם במליאת הכנסת (צילום: הכנסת)

"לא נסכים להיות שבויים בידי הימין הפשיסטי של נתניהו ולא בידי הימין המתנחלי של בנט". דברים אלה צייץ השבוע (10.5) יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש). זאת בעקבות שתי הצעות אי אמון בממשלה שהגישה אתמול האופוזיציה הימנית (האחת הוגשה בידי הליכוד והשנייה בידי יהדות התורה וש"ס). שתי ההצעות נפלו, לאחר שחברי הרשימה המשותפת הצביעו נגד הצעת הליכוד ולא נכחו בהצבעה השנייה.

לפני ההצבעה, נשא ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) דברים במליאה: "ממשלה זו ממשיכה את דרכו של נתניהו: כיבוש, גזענות ופגיעה במוחלשים. ההתנגדות שלנו לממשלה לא תגרום לנו לתמוך בחזרתו לשלטון של נתניהו; ולהיפך - ההתנגדות לחזרת נתניהו לא תגרום לנו לתמוך בממשלה הנוכחית. שתי הממשלות ראויות להיזרק יחד לפח האשפה של ההיסטוריה, ומהר."

הח"כ עודה וח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש – הרשימה המשותפת), ציינו כי אינם מעוניינים בהמשך כהונת הממשלה. הם הסבירו כי הדבר אינו סותר את הצבעתם נגד הצעת אי האמון של הליכוד: "אנחנו לא רוצים שממשלה זו תמשיך להתקיים ולא רוצים לאפשר מצב שבו עלולים סמוטריץ' ובן גביר לכהן כשרים בממשלה".

תומא-סלימאן נשאלה מדוע לא סייעה הרשימה המשותפת להפלת הממשלה אתמול. על כך השיבה: "לא הייתה אפשרות להפיל את הממשלה. כדי להפיל את הממשלה הזאת באי אמון צריך 61 קולות. עם זאת, הממשלה הקיימת לא נתנה לנו סיבה לרצות בהמשך קיומה. לצערנו הרב, להיפך."

"אנחנו אמרנו ונמשיך להגיד: אנחנו לא רוצים בהמשך כהונתה של הממשלה הנוכחית. אני חושבת שפרשת עידית סילמן מסמנת שממשלה זו כבר התחילה להתפרק. מי שפירקוה הם חבריה. ברגע שהכנסת תפוזר, או כאשר הממשלה תמשיך לפעול עם תמיכה של פחות מ־61 ח"כים, תהיה דינמיקה אחרת. חשוב להדגיש בהקשר זה שהמשותפת היא הגוף היחיד בכנסת שמעולם לא ניהל משא ומתן עם נתניהו."

טקס הזכרון לנכבה 2022

באוניברסיטת תל אביב

כיכר אנטין, 15.5, בשעה 11:30

הציבור מתבקש להגיע ללא סימני זיהוי מפלגתיים

חד"ש - סניף תל אביב

אסיפה ציבורית בהשתתפות ההיסטוריון אדם רז

חמישי, 19.5, בשעה 20:00

אחד העם 70 ת"א

מועדון הגדה השמאלית

אחד העם 70, ת"א

טטיה גוגטי שוחט

עוטה עור נמר

אוצר: אילן ויזגן

פתיחת התערוכה: יום חמישי, 12.5, בשעה 20:00,

הנעילה: 28.5

הופעה

יעל ופתק - אריאל מיי פרנד - מבסוטון וחברים

יום שישי, 13.5 בשעה 20:00

הקרנת הסרט

"שוריקה ומיליא" / מרב קטורזה

ישראל, 1978, 85 דקות (עברית; כתוביות בעברית)

מוצ"ש, 14.5, בשעה 20:00

השבוע באתר "זו הדרך"

עובדות במקצועות הצווארון הוורוד חיות בעוני, דו"ח המבקר: צניחה של 80% בכתבי האישום על תאונות בניין, המשבר הפוליטי בסרי לנקה מעמיק, ועוד...

zoha.org.il

ת"ד 26205, ת"א 6126102, טל' 03-6293944, zohaderekh@gmail.com

אתר זו הדרך zoha.org.il מק"י : maki.org.il info@maki.org.il